

STRATEŠKI NAČRT 2025–2030

KOROŠKA GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI

Slovenj Gradec, januar 2025

Javni zavod:

Angleško:

Koroška galerija likovnih umetnosti

Museum of Modern and Contemporary Art Koroška

Sedež:

Glavni trg 24, 2380 Slovenj Gradec

Šifra dejavnosti:

91.210

Datum vpisa:

4. 10. 1991

Matična številka:

5518156000

Davčna številka:

55926215

Odgovorna oseba:

Petra Čeh, direktorica

Strateški načrt pripravila:

Petra Čeh

UVOD

Dokument predstavlja programske smernice in vizijo razvoja Koroške galerije likovnih umetnosti (KGLU) v naslednjih petih letih. Osredotoča se na ključne segmente delovanja galerije ter njeno vlogo v lokalnem in mednarodnem prostoru.

Koroška galerija likovnih umetnosti (KGLU) je osrednja muzejska institucija za vizualno umetnost na Koroškem, ki se posveča zbiranju, raziskovanju in predstavljanju umetnosti od druge polovice 20. stoletja dalje. S svojim programom aktivno naslavlja aktualna družbena vprašanja ter izpostavlja teme, ki so v širšem diskurzu pogosto spregledane. Kot muzej nacionalnega pomena opravlja javno službo varovanja premične kulturne dediščine in se hkrati povezuje z mednarodnimi muzejsko-galerijskimi mrežami. Poseben poudarek namenja pedagoškim in andragoškim programom, ki spodbujajo izobraževanje, umetniško občutljivost in razvoj kritičnega mišljenja, s čimer galerija utrjuje svojo vlogo javnega prostora odprtega dialoga. Poleg osrednjih razstavnih in administrativnih prostorov v centru Slovenj Gradca KGLU programsko upravlja tudi Galerijo Ravne, ki deluje v Kulturnem centru na Ravnah na Koroškem. Muzeji in galerije danes niso več zgolj prostori zbiranja in razstavljanja umetnin, temveč pomembni centri produkcije znanja, izobraževanja in kakovostnega preživljanja prostega časa. Postajajo ključni akterji pri spodbujanju medkulturnega dialoga, vključevanju ranljivih družbenih skupin ter odgovornem ravnanju z naravnim okoljem. KGLU pri tem ni izjema – s svojo vsebino, programi in partnerskimi povezavami presega lokalne okvire ter soustvarja širši kulturni prostor. Po standardih Mednarodnega muzejskega sveta (ICOM) so muzeji in galerije demokratični, vključujoči in mnogoglasni prostori, ki omogočajo kritični dialog o preteklosti in prihodnosti. Ohranjajo in varujejo dediščino ter različne spomine za prihodnje generacije, pri čemer zagotavljajo enak dostop vsem. Kot neprofitne ustanove delujejo transparentno, v aktivnem sodelovanju z različnimi skupnostmi, pri čemer prispevajo k družbeni pravičnosti, globalni enakopravnosti in dobrobiti planeta. Danes muzejsko delo presega tradicionalne naloge zbiranja, hranjenja in razstavljanja ter zahteva vse širše in bolj interdisciplinarno znanje. Vloga umetnostnozgodovinske stroke ostaja ključna, a se prepleta z drugimi področji, ki prispevajo k bolj celostnemu razumevanju umetnosti in njenega vpliva na družbo. KGLU si v tem kontekstu prizadeva ostati inovativna, relevantna in odprta institucija, ki spodbuja nove načine razmišljanja ter oblikuje umetniški in družbeni dialog prihodnosti.

USTANOVITEV KOROŠKE GALERIJE LIKOVNIH UMETNOSTI

Koroška galerija likovnih umetnosti (KGLU) je pravni naslednik Umetnostnega paviljona Slovenj Gradec (ustanovljen 18. 5. 1957), le-tega je leta 1991 nasledila Galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec, z ustanovitvenim aktom dne 27. 6. 2002 je to javni zavod Koroška galerija likovnih umetnosti, katerega ustanoviteljice so bile občine: Občina Črna na Koroškem, Občina Mežica, Občina Prevalje, Občina Dravograd, Občina Vuzenica, Občina Muta, Občina Radlje ob Dravi, Občina Ribnica na Pohorju, Občina Podvelka in Občina Mislinja, Občina Ravne na Koroškem in Občina Slovenj Gradec. Z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Koroška galerija likovnih umetnosti (Uradni list RS, št. 78/2012, z dne 15. 10. 2012), ki sta ga Mestna občina Slovenj Gradec in Občina Ravne na Koroškem sprejeli 10. 9. 2012 so občine: Občina Črna na Koroškem, Občina Mežica, Občina Prevalje, Občina Dravograd, Občina Vuzenica, Občina Muta, Občina Radlje ob Dravi, Občina Ribnica na Pohorju, Občina Podvelka in Občina Mislinja prenesle ustanoviteljske pravice na Mestno občino Slovenj Gradec.

KGLU je osrednja muzejska ustanova na Koroškem, ki izvaja javno službo varovanja premične kulturne dediščine. Poleg izvajanja službe varovanja premične kulturne dediščine na območju omenjenih dvanajstih občin, razstavne in raziskovalne dejavnosti, se vključuje tudi v pomembne mednarodne mreže. Posebej pomembno je izpostaviti programsko kontinuiteto muzeja, ki se je vzpostavila v preteklih desetletjih, ki temelji na izpostavljanju angažiranih umetniških praks in spodbujanju razvoja sodobne vizualne umetnosti, kot tudi na razstavnih dejavnosti, povezani z zbirkami tako Koroške kot mednarodne umetnosti.

ZGODOVINA

Koroška galerija likovnih umetnosti je bila ustanovljena leta 1957 kot Umetnostni paviljon, dejavnost institucije pa je z izgradnjo zbirke, ki daje ustanovi danes posebno vrednost in določa njeno dejavnost, kmalu od galerijske prešla v muzejsko. Pobudniki ustanovitve galerije in organizatorji prvih razstav in predavanj so bili člani t. i. Akademske skupine (ustanovljene 1954), ki so jo sestavljali arhitekta Marjan Gnamuš in Mirko Zdovc, filolog Primož Simoniti in akademski slikar Karel Pečko. Prizadevanja skupine so kmalu prešla v formalno ustanovljeno galerijo, ki jo je vse od ustanovitve do leta 1997 vodil Karel Pečko. Že v šestdesetih letih je institucija začela prirejati mednarodne razstave, za katere je bila značilna angažirana pozicija takratnih umetniških praks, kar je odražala tudi ustanova, ki je zastopala humanistične vrednote in poudarjala pomen solidarnosti. Leta 1966 je bila galerija za namene mednarodne razstave razširjena, dograjen je bil nov razstavni paviljon, ki je bil namenjen sodobnim razstavnim projektom. Aktivnosti galerije so prispevale k izgradnji specifične identitete mesta Slovenj Gradec, ki je leta 1989 dobilo tudi naziv Mesto glasnik miru. Štiri velike mednarodne razstave (1966, 1975, 1979 in 1985), ki so potekale pod okriljem Organizacije združenih narodov zaznamujejo poslanstvo galerije še danes, saj so pomenile temeljne zastavke mednarodne zbirke, ki ima danes v luči aktualnega dogajanja vedno večji simbolni pomen. Od devetdesetih let

do danes je galerija razširila svoje delovanje tako v smislu širjenja zbirke, kot v smislu profesionalizacije kadra. Narejeni so bili odločilni koraki v smer razvoja sodobne institucije, ki v skladu z muzejskimi standardi in praksami skrbi za zbirko, organizira razstave in aktivnosti, namenjene izobraževanju ter sodelovanju z raznolikimi publikami.

POSŁANSTVO

Koroška galerija likovnih umetnosti je dinamičen muzej vizualne umetnosti, ki s svojo zbirko in programom raziskuje sodobne umetniške prakse ter odpira prostor za razmislek o ključnih družbenih vprašanjih. Kot ustanova nacionalnega pomena skrbi za varovanje in promocijo kulturne dediščine ter umetnost razume kot javno dobro. Povezuje se z mednarodnimi mrežami ter krepi dialog v lokalnem in čezmejnem umetniškem prostoru. S poudarkom na izobraževalnih programih spodbuja razvoj kritične misli ter omogoča dostopnost umetnosti različnim generacijam in skupnostim. Prepoznavno identiteto KGLU definira vsebinsko raznolika in obsežna zbirka. Slednja temelji na zgodovinskem poslanstvu galerije, ki že od šestdesetih let zastopa humanistične vrednote, solidarnost in umetniški angažma pri oblikovanju bolj odprte in enakopravne družbe. Ob zavedanju, da učinki kulture niso vedno ekonomsko merljivi, poudarjamo njen širši vpliv na dobrobit in razvoj družbe.

Poslanstvo izhaja iz 5. člena ustanovnega akta:

»Koroška galerija likovnih umetnosti je muzej sodobnih vizualnih umetnosti. V skladu s poslanstvom in namenom, za katerega je bila ustanovljena, je galerija pokrajinski muzej za področje likovne umetnosti, ki opravlja javno službo varovanja premične likovne dediščine na območju dvanajstih občin Koroške regije in se s posebnimi programi povezuje s Slovenci v zamejstvu na avstrijskem Koroškem, v strateškem smislu zlasti s programi in projekti čezmejnega sodelovanja. V smislu skladnega kulturnega razvoja na teritoriju celotne države se povezuje in sodeluje z drugimi galerijami in muzeji v nacionalni mreži Republike Slovenije. Galerija kontinuirano razvija koncept žive razstavne dejavnosti s poudarkom na angažiranih likovno-vizualnih praksah, zaradi katerih je prepoznavna doma in v tujini. Galerija ima specifične zbirke koroške in mednarodne likovne ustvarjalnosti, ki so nastale z darili, volili in odkupi, načrtno zaokroža in dopolnjuje pa jih z novimi pridobitvami. Posebna pozornost je namenjena vzpodbujanju sodobnih vizualnih umetniških praks in intermedijske umetnosti.«

ZAKONSKE IN PRAVNE PODLAGE

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Koroška galerija likovnih umetnosti, (Ur. list RS, št. 78/2012)
- Pooblastilo o izvajanju državne javne službe varovanja premične kulturne dediščine (Sklep o podelitvi pooblastila o izvajanju državne javne službe varovanja premične kulturne dediščine št. 621-6/2019/37 z dne 12. 6. 2019)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa v kulturi (Uradni list RS, št. 96/2002, s spremembami)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/2008, s spremembami)
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14)
- Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Uradni list RS, št. 47/12)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo in 177/20, 163/22 – ZVOP 2)
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP in 59/19)
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUIJF, 158/20 – ZIntPK-C in 203/20 – ZIUPOPDVE)
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22, 54/22 – ZUPŠ-1, 114/23 in 136/23 – ZIUZDS)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUIJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22)
- Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Uradni list RS, št. 85/10)
- Zakon o prostovoljstvu (Uradni list RS, št. 10/11, 16/11 – popr. in 82/15)
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 - ZPDZC in 127/06 - ZJZP)
- Zakon o javnih finančah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18 in 195/20 – odl. US)
- Zakon o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19, 174/20 – ZIPRS2122 in 139/22 – ZSPJS-AA)

- Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2)
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19, 153/21 in 133/23)
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06 – ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17, 82/18 in 133/23)
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15)
- Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje javne službe muzejev (Ur. l. RS, št. 47/2012)
- Icomov kodeks poklicne etike (2001, slovenski prevod 2005)
- Kodeks ravnanja javnih uslužbencev (Uradni list RS, št. 8/01)
- Podzakonski akti, ki urejajo delovanje na področju kulture
- Interni akti in pravilniki KGLU
- Zakon o skupnih temeljnih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS) (Uradni list RS, št. 95/2024)
- Kolektivna pogodba za javni sektor (KPJS) (Uradni list RS 99/2024)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS 99/2024)

1. Pregled organizacije

1.1. Lokacije

KGLU deluje na dveh lokacijah:

- SLOVENJ GRADEC, Glavni trg 24 in 26
- RAVNE NA KOROŠKEM, trenutni naslov: Partizanska cesta 8

Depojski prostori se nahajajo na dveh lokacijah:

- SLOVENJ GRADEC, Glavni trg 24
- PAMEČE, Pameče 166

1.2. Zbirke

KGLU skrbi za zbirko, ki se kontinuirano dopolnjuje z darili, volili in odkupi.

Zbirka zajema dela avtorjev koroških občin (lokalni pomen), drugih slovenskih avtorjev (nacionalni pomen) ter dela tujih avtorjev (mednarodni pomen). Pri zbiranju del poudarek daje tudi družbeno angažirani tematiki, kar se povezuje s preteklostjo ustanove (mednarodne razstave pod okriljem OZN). Zbirka je konec leta 2024 obsegala 3.491 del.

1.3. Razstavni program

KGLU je poznana po kvalitetnem razstavnem programu v skladu s konceptom stalnih zbirk in izborov v smislu antologije slovenske vizualne umetnosti in sodobnih umetniških praks ter po mednarodni dejavnosti, kjer domači umetniki stopajo enakovredno ob bok s tujimi. KGLU skozi program osvetljuje ključne koroške avtorje ter umetniški in kulturni razvoj regije. Strateški načrt predvideva nadaljevanje razstavne politike, ki temelji na ustanovnem aktu KGLU, kjer se uravnoteženo predstavlja koroške ter slovenske avtorje in kontinuirano skrbi za mednarodna sodelovanja v obliki projektov in razstav v skladu z zmožnostmi.

1.4. Prostorske kapacitete in tehnična opremljenost

Razstavni prostori KGLU so bili delno prenovljeni v letu 2010 (talno gretje in parket v dvorani, dvigalo in klančina za dostop invalidov ter nove sanitarije v razstavnih prostorih), v letu 2014 (električne napeljave v dvorani in razsvetljava kupol v dvorani) in letu 2020 (prenova razsvetljave v starem delu galerije, ureditev veznega hodnika in strehe nad njim).

Kljub tem delnim prenovam in rednemu sprotnemu vzdrževanju stavbe si je potrebno v prihodnosti prizadevati za energetska učinkovito prenovo in klimatsko ter svetlobno ureditev razstavnih prostorov, upravnega dela, recepcije ter Pečkovega ateljeja na podstrešju stavbe. Potrebna bo sanacija strehe ter ureditev dotrajanih

elektroinštalacij. Z zakonskimi določili o dostopnosti, bo potrebno prenoviti wc za invalide ter klančine v starem delu galerije. Zelo pomembni so za KGLU tudi depoji, ki so trenutno locirani v Pamečah, z Ministrstvom za kulturo pa si prizadevamo zagotoviti regionalne depoje. V letu 2024 smo ostali brez galerije na Ravnah zaradi posledic poplav (2023) in zato trenutno najemamo drug prostor do izgraditve novega Kulturnega centra, v katerem bodo prostori tudi za galerijo (predvidoma v letu 2026). Depoji so ključni za ohranjanje zbirke, saj s primernimi prostorskimi in klimatskimi pogoji izboljšujemo hrambo predmetov.

1.5. Kadrovska politika

V KGLU je konec leta 2024 zaposlenih 11,875 oseb. Zaposlitev 7,625 oseb je financirana s strani Ministrstva za kulturo, od tega imajo vsi, razen direktorice, katere mandat je omejen na 5 let (1. 1. 2023 – 31. 12. 2027) sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas. Občina financira 3,25 zaposlitve za nedoločen čas. V letu 2025 bo pridobljena 50% zaposlitev receptorja, še naprej pa si bomo prizadevali za večje število ur pri zaposlitvi kustos-pedagog, dodatno zaposlitev muzejskega tehnika. Še nadalje si bomo prizadevali izpopolniti kadrovsko zasedbo galerije tudi iz drugih virov (financiranje zaposlitev s strani lokalnih skupnosti, programov javnih del, drugih mehanizmov spodbujanja zaposlovanja in vključevanja brezposelnih).

1.6. Organizacija dela

Glede na Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji dela javnega zavoda KGLU, sprejetega 18. 1. 2018 s pripadajočimi aneksi ter nazadnje posodobljenega 17. 12. 2024, se organizacijska struktura kolektiva poleg uprave deli na strokovne delavce, računovodstvo, tajništvo in tehnično službo. Strokovno programska služba, ki zaobjema strokovne delavce: kustosa za zbirke, kustosa galerista I, kustosa dokumentalista, kustosa pedagoga, strokovnega delavce za pripravo kulturnih projektov in muzejskega tehnika deluje na področju priprave programa, skrbi za zbirko in izvaja naloge zajete v sistemizaciji v povezavi s proučevanjem, dokumentiranjem, evidentiranjem in popularizacijo umetnosti. Delavec za pripravo kulturnih projektov sodeluje s kustosi in skrbi za obveščanje javnosti o dogodkih in razstavah ter pomaga vodstvu pri pripravi in izvedbi projektnih razpisov. Ostale službe v sodelovanju z upravo in strokovnimi delavci zagotavljajo, da se programi in naloge izvajajo v skladu z zakonodajo in muzejskimi standardi.

S sklepom o delitvi zbirke z dne 7. 11. 2018 se je razdelilo skrbništvo nad določenimi segmenti zbirke tako v smislu upravljanja z podatki o delih v zbirki, kot v smislu manipulacije in skrbi za fizične predmete med strokovne delavce. Delitev skrbništva je opredeljena na naslednji način:

- kustos za zbirke: slike, kipi in smiselno zaokrožene zbirke (Jože Tisnikar, Valentin Oman, Štefan Planinc, zbirka Unicum),
- kustos galerist I: intermedijska umetnost in smiselno zaokrožene zbirke (Bogdan Borčič, Pino Poggi ipd.),
- kustos dokumentalist: dela na papirju (fotografije in grafike), arhitekturni projekti ipd.

Tovrstna organizacija zagotavlja boljši pregled na posameznimi segmenti zbirke, boljše poznavanje gradiva kustosov. Za vodenje digitalnih inventarnih knjig se v KGLU uporablja program Galis, dostop do programa imajo strokovni delavci.

Razstavni program in način dela določa direktorica v sodelovanju s strokovnimi delavci. Strokovni delavci sodelujejo z direktorico pri pripravi letnih načrtov, poročil, podajajo predloge za razstave in področja raziskovanja. Najmanj dvakrat na leto poteka strokovni kolegij delavcev na katerem se razpravlja in določa programske usmeritve dela, po potrebi se sestanejo večkrat. Na mesečni ravni potekajo koordinacijski sestanki celotnega kolektiva, na katerih se razpravlja in informira kolektiv o tekočih in upravnih zadevah. Delovni čas zaposlenih v KGLU določa Pravilnik o delovnem času, ki je bil sprejet 27. 11. 2019, posodobljen pa 23. 7. 2023. Pravilnik določa osemurno dnevno delovno obveznost z možnostjo premičnega delovnega časa ter način vodenja evidenc o delovnem času, organizacijo letnega dopusta delavcev in terminsko izravnavo delovnih ur.

2. Matična dejavnost, zbirke, register

2.1. Osnovne naloge javne službe

KGLU je pooblaščen muzej za opravljanje javne službe varovanja kulturne dediščine. V skladu s tem so osnovne naloge galerije: zbiranje, urejanje, varstvo, dokumentiranje, proučevanje, raziskovanje, razstavljanje in opravljanje drugih nalog varstva premične dediščine na območju dvanajstih koroških občin. Za namen dostopnosti najširše javnosti do muzejskih zbirk in predmetov, galerija pripravlja razstave, izdaja publikacije, organizira izobraževalne programe in druge oblike predstavljanja dediščine doma in v tujini. V okviru teh nalog, ki izvirajo iz nalog javne službe, bo galerija tudi v bodoče izpopolnjevala zbirko.

2.2. Zbiralna politika

Osnovo zbirke KGLU predstavljajo dela, ki so jih umetniki poklonili galeriji ob štirih mednarodnih razstavah leta 1966/67, 1975, 1979 in 1985. Razstave so bile takrat organizirane pod pokroviteljstvom Organizacije združenih narodov na temo angažirane figuralike. Vzporedno se je zbirka dopolnjevala tudi z ostalimi slovenskimi avtorji, pred letom 2000 je dopolnjevanje zbirke temeljilo predvsem na donacijah umetnikov. Del zbirke predstavljajo večji sklopi del posameznih avtorjev: Jožeta Tisnikarja, Bogdana Borčiča, Valentina Omana, Frana Bernekerja, Štefana Planinca, Pina Poggija, drug del pa dela koroških in slovenskih avtorjev ter mednarodna zbirka. Zbirka se dopolnjuje z deli avtorjev, ki izhajajo iz koroške regije oz. z avtorji, ki se ukvarjajo z družbeno angažiranimi tematikami. Zaradi izrednega potenciala, ki ga ima zbirka, je fokus zbiranja usmerjen v sklop del, ki jih imenujemo Hommage Jožetu Tisnikarju. Predvsem v pridobivanje del

Jožeta Tisnikarja, ki jih bodisi prištevamo med vrhunska dela avtorja (nastala predvsem med letoma 1970 in 1980) ali njegova zgodnja dela oz. dela z redkejšo motiviko. V sklopu te zbirke si v drugem koraku prizadevamo tudi za dopolnjevanje zbirke z deli drugih avtorjev, ki jih prištevamo v ta sklop ali jih bomo v prihodnosti v ta sklop umestili. Usmerjeno pa zbiramo tudi avtorje z angažirano družbeno tematiko, kar bo naš cilj tudi v prihodnje, saj je bistvenega pomena, da že obstoječo zbirko tudi tematsko aktualiziramo s tem pa tudi promoviramo. V sklopu razstavnega programa se ob določenih priložnosti pojavi tudi možnost nove produkcije in si v tem primeru tudi prizadevamo, da delo pridobimo za zbirko. Dela ali zbirke, ki jih KGLU pridobiva z daritvami in volili, morajo biti predane brez pogojevanja, kar mora biti v pogodbah jasno navedeno, saj to zagotavlja KGLU razstavno neodvisnost. Ključno je prizadevanje za čimbolj sistematično in načrtno dopolnjevanje zbirke.

2.3. Register

V vseh občinah Koroške regije raste potreba po zaščiti in promociji (vizualne) kulturne dediščine in sodobne produkcije ter ustrezna strokovna predstavitev dosežkov koroških ustvarjalcev. Galerija bo v skladu z nalogami nadaljevala tudi z dopolnjevanjem registra premične kulturne dediščine na območju dvanajstih občin in dokumentiranjem umetniških del na terenu. Dopolnjevanje zbirke in registra bodo predstavljala temeljna in vrhunska umetniška dela.

3. Vizija

3.1. Vrednote

KGLU temelji na naslednjih vrednotah:

- *Dostopnost kulture vsem.*
- *Profesionalna etika in spoštovanje sodelavcev, umetnikov in publike.*
- *Moč kulture in umetnosti kot dejavnika družbenega razvoja.*
- *Medkulturni dialog, sodelovanje in odprtost vsem ljudem.*
- *Strokovna vrhunskost in zagotavljanje visokih standardov.*
- *Trajnostna naravnost in odgovornost do prihodnosti.*

3.2. Strateški cilji

Strateški cilji so dolgoročne usmeritve in prioritete, da bi KGLU dosegla svoje poslanstvo. Strateški cilji KGLU vključujejo:

• Rast in širitev

- povečanje obiska,
- razvoj ponudbe in novih dejavnosti,
- razvoj kulturnega turizma,
- možnost alternativnih prostorov predstavljanja in promoviranja,
- širitev sodelovanja z drugimi kulturnimi, izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami
- širitev ponudbe v galerijski trgovini in povečanje prodaje publikacij ter spominkov;

• Kakovost in razvoj

- kakovostna in poučna ponudba vsebin,
- strokovna odličnost,
- razvoj zaposlenih, omogočanje mobilnosti,
- interdisciplinarno povezovanje;

• Prepoznavnost organizacije

- povečati prepoznavnost identitete KGLU,
- postati pomemben dejavnik kulturnega razvoja v regiji,
- večja prepoznavnost v mednarodnem in domačem okolju,
- vključevanje v mednarodne mreže in projekte;

• Inovacije in digitalizacija

- razvoj promocijskih in komunikacijskih strategij,
- uporaba digitalnih tehnologij za izboljšanje dostopa do vsebin,
- splošna digitalna preobrazba;

• Finančna stabilnost, odpornost

- pridobivanje finančnih sredstev iz različnih virov,
- razvijati odpornost na naravne nesreče,
- razvijati odpornost na finančna nihanja;

- **Povezanost s skupnostjo**

- vključevanje in sodelovanje z lokalno skupnostjo in NVO,
- delovanje za družbeno odgovornost.

- **Trajnostni razvoj**

- energetska prenova stavbe,
- celostno reševanje prostorske problematike, vključno z izboljšanjem obstoječih kapacitet,
- postati trajnostno naravnana organizacija z odgovornostjo do okolja, v katerem delujemo.

3.3. Glavne vsebinske smernice in prednostne naloge za naslednjih 5 let

Programska kontinuiteta in razstavna dejavnost

Cilj: uravnotežen programski pristop, ki celovito vključuje različne segmente zbirke in delovanja KGLU.

Koroška galerija likovnih umetnosti temelji na programski kontinuiteti, ki se je vzpostavila v preteklih desetletjih. Galerija sledi zgodovinskim smernicam, ki so bile vpisane ob njeni ustanovitvi, s poudarkom na družbeno angažiranih vsebinah ter raziskovanju, proučevanju in promoviranju likovne ustvarjalnosti umetnikov, delujočih na območju koroških občin in drugih slovenskih umetnic, umetnikov.

V okviru letnih programov KGLU načrtujemo večje razstavne projekte v Slovenj Gradcu in manjše projekte v Galeriji Ravne.

V Slovenj Gradcu večino leta razstavljamo izbor del iz stalne zbirke z izpostavljenimi avtorji, kot so Bogdan Borčič in Jože Tisnikar, pri čemer postavitev del občasno spreminjamo ter razstavljamo tudi druga dela iz stalne zbirke. V starem delu galerije občasno gostimo druge manjše razstave. V naslednjih letih bodo poudarek predstavljale razstave, s katerimi bomo obeležili pomembne obletnice ter mednarodne razstave, ki utemeljujejo mednarodni status KGLU in predstavljajo mednarodne avtorje tudi v dialogu z domačimi ustvarjalci.

Pomemben del razstavne dejavnosti so tudi tradicionalne razstave, kot so Koroški triennale sodobne umetnosti, ki vsaka tri leta ponudi vpogled v aktualno umetniško produkcijo na Koroškem, ter razstave Domače in umetne obrti, kjer KGLU tesno sodeluje s Koroškim pokrajinskim muzejem. Poleg tega so pomembne razstave, vezane na pedagoške aktivnosti, kot so Razstava izvirne otroške risbe in fotografije ter Razstava vseslovenskega natečaja Igraj se z mano.

Večja skrb bo v prihodnjih letih posvečena zagotavljanju enakopravne zastopanosti umetnic v programu. Ključno vodilo priprave programa je preiščeno načrtovanje razstav kot glavnega komunikacijskega medija, s čimer bomo lažje gradili prepoznavno programsko usmeritev. Skladno s sodobnimi muzeološkimi smernicami bo KGLU

nadgrajevala zunanjo in notranjo komunikacijo razstav, berljivost besedil in hierarhijo vsebin. Prilagajala bo interpretacijo tudi za tujce (v angleščini) ter nadgrajevala izkušnjo obiskovalcev s premišljeno ureditvijo prostorov za počitek. Strokovno bo presojala ustreznost eksponatov, njihovo umeščenost in izpostavljenost ter prilagaja predstavitve za boljšo dostopnost in doživetje obiskovalcev.

Mednarodna razstavna in raziskovalna dejavnost

Cilj: širitev mednarodne razstavne in raziskovalne dejavnosti, krepitev obstoječih in vzpostavljanje novih partnerstev, tudi z zamejsko skupnostjo.

KGLU se od ustanovitve leta 1957 uvršča med institucije z močno lokalno zasidranostjo in hkrati z mednarodno usmeritvijo. Poseben pomen ima poglobitev partnerskih sodelovanj na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni. Na mednarodni ravni se bomo povezovali s sorodnimi institucijami ter iskali priložnosti preko evropskih projektov, tudi za raziskovalno dejavnost. Posebna pozornost bo namenjena čezmejnemu sodelovanju, pri čemer se bomo povezovali tudi z zamejsko skupnostjo. Nadaljevali bomo projekt Zbirke v gibanju, ki spodbuja sodelovanje med muzeji in galerijami v Sloveniji ter ga razširili v tujino.

Kulturni razvoj v regiji in popularizacija

Cilj: Krepitev kulturnega razvoja v regiji ter popularizacija sodobne umetniške produkcije.

Pomemben del razstavne dejavnosti bodo obsegale razstave avtorjev, ki bodisi izvirajo bodisi živijo na Koroškem. Načrtovane so pregledne trienalne razstave Koroški trienale, ki nudijo vpogled v aktualno umetniško produkcijo koroških avtorjev, ter razstave mlajše generacije umetnikov. Vizualni laboratorij na Ravnah bo namenjen predstavitvi aktualne umetniške produkcije v manjši obliki glede na trenutne prostorske in finančne zmožnosti mlajših avtoric in avtorjev s Koroške, Slovenije in tujine s poudarkom na njihovem raziskovanju koroške industrijske dediščine.

Prepoznavna identiteta KGLU

Cilja: aktivna promocija zbirke in programa KGLU.

KGLU bo aktivno promovirala zbirko z izpostavljanjem del prepoznavnih avtorjev, kot so Jože Tisnikar, Bogdan Borčič, Valentin Oman idr. Razvijali bomo celovito komunikacijsko in promocijsko strategijo, ki vključuje klasične in digitalne medije, družbena omrežja ter spletno dostopnost zbirk preko digitalnega arhiva. Sodelovali bomo s turističnimi ponudniki in si prizadevali za vključitev v kulturni turizem. Prepoznavnost galerije bomo povečali prek partnerstev z mediji. Cilj je večja obiskanost in vključevanje širše publike.

Spremljevalni program in pedagoška služba

Cilj: nadgradnja ter širitev pedagoških in andragoških programov.

V preteklih petih letih smo vzpostavili redno pedagoško dejavnost, vključno z delavnicami za otroke in mladino. Ohraniti želimo visoko raven kvalitete ter razširiti programe tudi s pomočjo dodatnih zaposlitev. Prizadevali si bomo za dostopne in vključujoče spremljevalne programe ter razstave, primerne za različne ciljne skupine obiskovalcev ter spodbujali medgeneracijsko sodelovanje in medkulturni dialog. Programi se bodo prilagajali različnim starostnim in ranljivim skupinam, pri čemer je več poudarka na intelektualni dostopnosti z jasnimi razstavnimi besedili in interpretacijo vsebin ter fizični in finančni dostopnosti. KGLU bo še naprej krepila sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami in tako razvijala kulturno vzgojo ter vizualno pismenost. Prednostno bomo razvijali avtentično, izkustveno učenje in ustvarjalno mišljenje. Ker KGLU deluje na poplavnem območju, bo s programi spodbujala okoljske teme ter poudarjala odgovorno ravnanje z naravnimi viri.

Spletna dostopnost in digitalizacija

Cilj: približevanje vsebin KGLU širši publiki

Digitalizacija zbirke in spletna dostopnost so ključne za sodobno delovanje. Načrtujemo večjo spletno prisotnost, vključno z objavo videoposnetkov, digitalnim arhivom razstav, digitalno knjižnico katalogov za različne ciljne skupine. Prav tako si bomo prizadevali za razvoj digitalnih orodij za pedagoške dejavnosti ter za popestritev in promocijo razstav.

Zdravo delovno okolje in dobro počutje zaposlenih

Cilj: zadovoljstvo zaposlenih na delovnem mestu in zmanjšanje bolniških odsotnosti

KGLU se zavzema za varno, spodbudno in prijetno delovno okolje, ki prispeva k večji produktivnosti in zadovoljstvu zaposlenih. Spodbuja zdrave delovne pogoje, preprečuje psihosocialna tveganja ter nudi podporo pri obvladovanju stresa in reševanju konfliktov. Pomembno je zagotavljanje spoštljive komunikacije ter preprečevanje mobinga in drugih oblik trpinčenja. Galerija si prizadeva za izboljšanje delovnih pogojev, kjer je to mogoče.

3.4. Pričakovani učinki in splošni kazalniki uspešnosti KGLU

Pričakovani učinki:

- Krepitev prepoznavne podobe in ugleda KGLU na nacionalni in mednarodni ravni.
- Povečanje zanimanja javnosti in rast obiska.
- Pridobivanje mlajših občinstev ter vključevanje ranljivih skupin.
- Ozaveščanje o pomenu kulture in dediščine ter spodbujanje družbene odgovornosti.
- Spodbujanje trajnostnega odnosa do kulturne dediščine in izboljšanje njene dostopnosti.

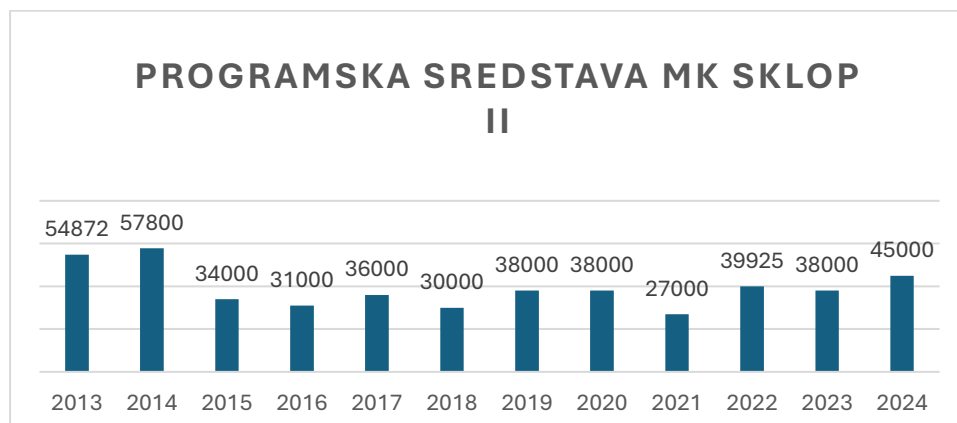
Kazalniki uspešnosti:

- Kakovost in obseg izvedenih programov.
- Število obiskovalcev in zunanjih sodelavcev.
- Uspešnost pri pridobivanju sredstev.
- Razvoj in izvedba programov kulturne vzgoje.

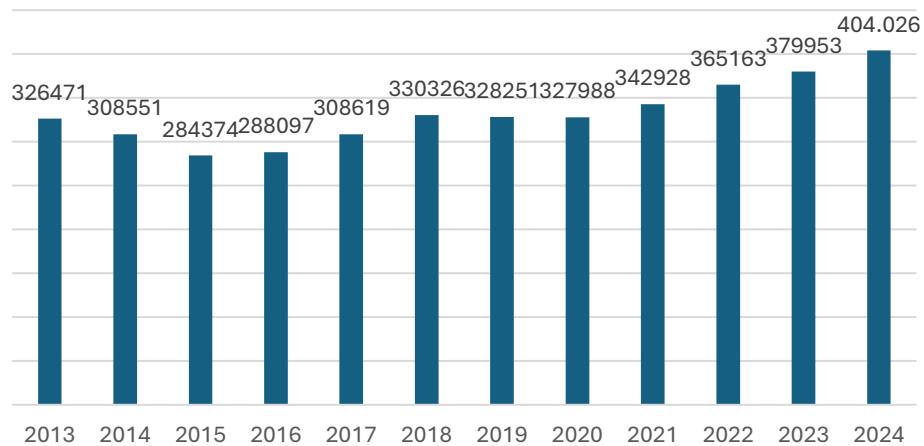
4. Finančna situacija

Finančna nestabilnost KGLU predstavlja velik izziv v smislu ohranjanja kvalitete in kontinuitete razstave dejavnosti, zato je pomembno zavedanje lokalnega okolja o pomenu KGLU tako za ohranjanje visoke kulturne ravni regije, kot tudi kot kulturnega potenciala za turistični razvoj regije. KGLU je odvisna od vsakoletnega financiranja Ministrstva za kulturo ter občin ustanoviteljic, pri čemer sredstva bolj ali manj nihajo, to pa hkrati pomeni nestabilno in tvegano finančno okolje za dolgoročno planiranje predvsem ambicioznejših projektov. Rešitev bi deloma predstavljala možnost večletnega financiranja.

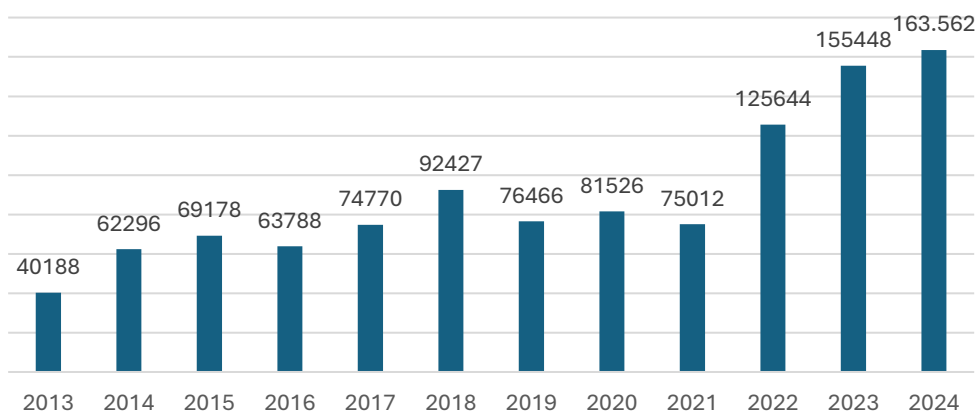
V spodnji tabeli prikazujemo gibanje financiranja s strani Ministrstva za kulturo in lokalnih skupnosti. Pri financiranju s strani MK smo izpostavili gibanje sredstev za program (sklop II. - sredstva za razstave).

FINANCIRANJE MK- CELOTNI PRORAČUN

FINANCIRANJE MOSG + RAVNE - CELOTNI PRORAČUN

ZAKLJUČEK

KGLU je prepoznavna kulturna institucija s tradicijo in velikim potencialom za nadaljnji razvoj. Z osredotočenostjo na kakovostno razstavno dejavnost, sodobne promocijske pristope in vključevanje različnih skupnosti si bomo prizadevali za povečanje prepoznavnosti ter dostopnosti umetnosti. Ohranjanje strokovne vrhunskosti in spodbujanje sodelovanja med umetniki, institucijami in obiskovalci bosta ključna dejavnika pri gradnji dinamičnega kulturnega prostora.

Umetnost mora postati temelj demokracije in humanizma – odprta vsem in za vse. S takšnim pristopom bomo soustvarjali okolje, kjer kultura ni le ogledalo družbe, temveč tudi njen aktivni soustvarjalec.

Slovenj Gradec, 12. 1. 2025

Petra Čeh

Direktorica KGLU